

Danse Goodja pour une vielle

Nivaazeemíni wɔɔjɔ ná, nge tuɖu liideé tɔkamu nɔwu. Tugamu nɔwu tɔngilináa téeɗi-daá sɩsi : a beɓi bannáa weeni wɔndowúu nɔwu né, bika wé lube, wé lube beɓi bɔkɔni bannám yi góɔja. Doo bilé bidée saáti né, góɔja fɛyí, nivaáni-jó ge fɩlandi nba waana góɔja. Tɔɔ, bɔɔgbɔɔ kisoɔ né, a baadála lé né uráa sɩsi : úúú, ɗádánbuzi, a baadála lé né, uráa sɩsi : úúú, ɗádánbuzi, a baadála lé né uráa sɩsi : úúú, ɗádánbuzi. Téeɗiyɔɔ tum tdaá ge ábóniɲa nekére we ina ɔweelée bú ɔweelée weejéle yi si wéndiríi né. Ábóniɲa we ɗañ-daá ge waanú bannamati asu né, nge wɔɔɔ ɔweelée bú sɩsi : nyɔɔ tánlú asu ngébééɲ yeé, wentí ge bannamati nna ye. Bú waagalu umɔɔná uráa tuuzée né ge wɔɔbɔɔzi sɩsi : wentí ge cé ɗédée nba. Nge nivaáni sɩsi : beɓi nɔwu kúɔni ceeni, a ɗannáa weeni wɔndowúu yi né, bika wé lube, wé lube ɗɔngɔni ɗannám budúu góɔja. Nana ge bú sɩsi : óóó, menize sɩsi : ɗɔɔ ɗɔndowúu yi cé. Nge bú wɔɔlɔɔ ɔbisi inize-jó, nge sɩsi : naaná, ilé ɩsi ún, nge sɩsi : nivaáni ɔbá tɔɔɗɔkíná nɔwu ge fáya nni sɩsi : a beɓi bannáa naaru ɔɔɔ yi, bika wé lube, wé lube beɓi bɔngɔni bannám yi góɔja. Nge naaná sɩsi : ówu, a bidékée nyannamati nɲunáa ɗɔ, mɔɔ mángáa weezuúyɔɔ kúɖumɔɔ ɗɔ né, a baamá ma mɔndolú? Bo nvéeri we sɩsi : máɗánbuzi, bɔkpɔɔ nɔwu beɗɛená. Bú waagabisi né, nge weevéeri nivaáni sɩsi : mɔɔɔ sɩsi : ikpéɗi ɔfɔki nɔwu iku, menize sɩsi : ikpéɗi iku nɔwu leleɗɗɔ kina. Nge waabisi iféeri inize sɩsi : menize méévéeri we sɩsi : bɔkpɔɔ nɔwu umú bekpéɗi baku; nna ge nizenúu sɩsi : ówu, nyégée kidaavéenuu ge? Bo nvéeri we sɩsi : máɗánbuzi. Bú waadabisi né sɩsi : menize sɩsi : ikpéɗi ɔɗɗi yi leleɗɗɔ kina. Nna-nna ge nivaáni wɔɔɔɗɗi nɔwu, nge waagabisi iféeri inize sɩsi : óóó, méévéeri we bɔɔɗɗi. Nge nizenúu sɩsi : nbo nvéeri we sɩsi : bɔkpɔɔ banáwu sóm beɗɛená máɗánbúzi ge.... Nge bú wɔɔlɔɔ ɔkábisi sɩsi : menize sɩsi : ikpéɗi iyízi ɩselí yó na faamini ɔkpéɗi ɩsuuná leleɗɗɔ kina, nge nivaáni weeyízi nɔwu, ábóni si ɔɔ na isú né, bɔngɔná yó na faamini basu nimini-jó. Nna ge sɩsi : óóó, bú ceeni, si ndeeziná ma kúu toovonúm, a máází nɔllee..., ndée nla wenbi nyɔɔɔlee né. Nge ábóni na ɔweelée bú boozú, bɔkpɔɔ nɔwu sóm babáazi ɔwúu. Tɔɔ, nge bɔwená fɔɔyɔɔ ɗɔ, fɔɔ kenge bɔndowúu sóm né, bɔɔɔnlɔɔ ke muwá, bɔndowúu sóm bilé bika kelé kelewáa. Bugɔni bujɔɔ né, budála wé lube, tɔɔ kebinyɔɔ ge nivaáni tum tɔɔe foyɔɔ-ɗúu, saáti wenki nivaáni woogoyoozi né, nivaáwu kúɔni-dée cokoto wánmanáa góɔja né waadála cénjé na kparátáawú. Tɔɔ, bɔɔɔni boyóɔzi wɔɔɔɔ-daá né, nge kebinyɔɔ waadulú foyɔɔ sɩsi :

Turúu-rúu tɔɔɔ

Tasumanú tási giríma

Turúu-rúu tɔɔɔ

Tasumanú tási giríma

Turúu-rúu tɔɔɔ

Tasumanú tásí gírímá

Ɖóógó njááma

Tasumanú tásí gírímá

Nge ɔɔɔwíle waazála ábóníja-ro gbéém, nge ábóníja weevígílim, nge ɔɔgbóo nyóó, nge ɔɔgbóo nyóó, nge ɔɔgbóo nyóó, ɔɔgbóo nyóó né, nge kaagurú kɔcɔo. Kaagurú kɔcɔo né ge sɔsɔ : tɔo bulé né, ɔɔɔɔé nba, aláa ulá tɔóra, a aláa waalá tɔóra né na ɔɔkɔpé, na cére-wóró né ɔɔkábusɔ. Nɔváánu abaaláa waamá tákáyi né, nge tudée aláa ɔɔgbóo tɔóra tuú:

Bínyínti bínyínti, Gbáreyi

Bíyawó kantóróɔo, Gbáreyi

Budé né, nge nɔváánu ɔɔgbóo nɔbááwu tudée. Tilé tudée né ge ábóníja waazúu fɔo-ro sɔsɔ : nyóó nyónóó bunmée nyazi wéndi, nyóó nyába nyójóóo ɔɔ bika bóngɔní bánmám ma nyozumáa! Nge Fɔo sɔsɔ : a bulé míndowúu mízóm né mívá ma? Bóndowúu sóm né, báa urú ɔoóo kɔdaaváadi nɔjini, wéndém ifa Fɔo báa muúre, nge mínyóó míndowúu sóm né, a mízóózi muwá na ikpóo ɔɔv nimíni-daá sɔsɔ : mínlám kaaró. (Tem-daá né tɔolumá weená bóndonáa yóóti né ge bánjáa kaaró.) Mínláa muwá nimíni-daá sɔsɔ : mínlám kaaró míndonáa yóóti né mívá ma ge mós ménleé mí? Cére-wóró belé bángabɔsɔ cé né, belé bángúv nya. Nna ge ábóníja sɔsɔ : tɔo, bulé né, nɔjini ge mánlám? Nge Fɔo sɔsɔ : a ɔɔ nyáavá mós, a nyáavá ma sóm, mándulú nɔjini si malá né. Nge ábóníja weegbedí itó bú bekpédí becésɔ sóm botuú, basáa mútu babá baɔv Fɔo kelé keɔi, kɔtɔo sóm. Keeɔi mútu kɔtɔo sóm buté né ge sɔsɔ : aa, budé, cére-wóró ge ɔɔannáa nyéɔɔé nba benbé, nyánnáa maamáaci cé. Bugóni bitásɔ né ge waaganu foyóo:

Tuurúu-rúu tóróo

Tasumanú tásí gírímá

Ɖóógó jááma

Tasumanú tásí gírímá

Nge nɔváwu weegbedí unyáa isúu círim, waanyáa isúu círim né, nge sɔsɔ : ábóníja, nyoozi nyádi, ɔɔgerere, nge ábóníja sɔsɔ : tɔo, ibó ikágbíuri, mówe. Nna ge Fɔo wɔoóo balá ke ɔoó baɔv nyunóó fáya nɔga-daá ɔokpóo basú nɔbááwu-daá bika kɔkóni kelewáa ɔɔfée. Budásɔ ge foyóo waadási kɔfo:

Tuurúu-rúu tóróo

Tasumanú tásí gírímá

Ɖóógó jááma

Tasumanú tásí gírímá...

Nna ge nɔváwu kúɔɔni waajan ikóo ɔv nɔjinaa ɔɔ si nɔjinaa ɔɔ né, ɔɔé síbí waaláaru ɔoó na yika né, bubála bufu, ngú ɔoó waabá ge bínnyaazi. Nge Fɔo sɔsɔ : éé, mígóni mínmám míɔɔé ábóníja né, mósóó? Nge Nɔváánu sɔsɔ : aayi, nge Fɔo sɔsɔ : tɔo,

ngbetii-roozí ge míngóni míngulúu médée kíjím. Kpedí ngúu yoo, a budaaná nyenííká, a ngú nyáámízi nyáájáa tóm, a ngú nyéenyéézi, nyánnáa maamáaci. Ngú nkenyéézi yoo, ngú nkamízi yoo, kpedí ngúu. Nnaamú ge bíti weegbedí bisúu nívááni, nge beegbedí bocó ñamá fuyóo-fuyóo bozoméé ñamá-jó, bika natíri ití tivinéé jeleleé..., nge foyóo waawalí wíidi. Tóo, níváwu kúbóni waaján idu inúúzi si ikúu bóó né, bunyáázi yi né, nge waamízi, nge fóo sísti : héé! A nyóógúti nmízi nyándulí, a ñé nyóógúti nmízi nyándulí. Níváwu wadádúu inúúzi si uláari bóó ññunáa ñé, budázi bunyáázi yi né, nge weenyéézi inúúzi, nge Fóo sísti : mácaaci ceení, a nyóógúti nnyéézi nyánnáa. Weegéézi ibééñ, ikéézi ibééñ, níváwu tatilí ti, si ito idi ññunáa ñé né, nge Fóo waanyáa katá ilowú-de, kañmíri kekéézi kolo. Ábóniña na idooriká na uwelée belé bánmám, a Fóo waañmíri kolo, belé bánmám, a Fóo waañmíri kolo, belé bánmám, a Fóo waañmíri kolo belé bánmám. Nívááni waadála fuú baagu né, nge natíri waaya ñamá kírí-kírí-kírí, kírí-kírí-kírí tise. Aayí, buwóró né nívááni-dée kúbóni waalá konkári ikpéé, ina buga ti né bokpóo sewóo, nge ábóniña na Fóo baanyáa batá. Sáati kum né, filandi ñni síñéé ibeéna. Izíre weezéé né, nívááni-dée kúbóni waadálí idée góója ñéni, kebínyóo ñéni itálí idée foyóo, filandi ñni icáñ ikpóo ñéni umú na foyóo. Tóo, nívááni-dée kúbóni waadála si ikpa tuwú né, ábóniña waagbáázi ñéni si umá yi ññunáa ñé né, nge waamá Fóo tinoó, tífe Fóo ñéni wángbáa tuwú ge. Nna ge Fóo wóolóo tuwú-de kánlám hénýu..., hénýu.... Sáati wenkí níváwu wooyúu níbááwu itóo tuwú-daá né ge weegéwíli sísti : ańwii ku, ańwii ku, ańwii ku. Buróozí ge a nyáaná níváwu ge waagá, wénwii ge sísti : ańwii ku, ańwii ku, unyi sísti : Fóo kem kóngoo ku bilé. Filandi ñni waadála idée né, nge sísti : ñéñéé ñba móógóyúu amuvzé. Bilé né, mú tem ñba mú igbóo tóórá bika ñéni filandi ñba ñéni góója. Bilé né án, kpoo ñéni háli nyóózi Benén-daá, filandi ñba, mú igbóo góója. Tóo, filandi ñni kúñmí nyóó kpoo bilé háli ndála Lume, ñéni háli Anéhó ñéñéle aña ñba ñéni góója. Nge filandi ñni waazúu lóóre, waazúu lóóre ge ñéni ññunáa baagurú Sogodéyi né, babamá né, a bereñe bereñe, na ñéni wéñéé. Tóo, ñéni wéñéé wéñééwá bilé né, filandi ñni cwoó ibeéna, baadála Cééviyé né, ñéni wéñéé si umú sigáari, ñna ge filandi ñni wóodóki sitíya inára ibelí ikéézi isí. ñéni wéñéé waaján ikázuu lóóre-daá ññunáa ñé né, filandi ñni sísti : áa, ñéni wéñéé, ñéni wéñéé, ñéni wéñééwá Sogodéyi na nyurúu nyéngyeléñ na ki bilé né, ooo, mós méégbézi ki, bee ki, filandi ñni nyi sísti : ñéni wéñéé wéñééwá bilé né, ilé uwe wánnarú nyurúu si ikpezí ge budónjóo, idatilí sísti : wéñééwá ge ilé wéñéé. Wóodó ñéni wéñéé sísti : weegbezi ki né, nge ilé sísti : nyóó, nyábá nyééé kumelen, wenbá baríña bowe lóóre-daá né, báa weení sísti : nyábá nyééé kumelen, buján buwízi filandi ñni né, wóolóo Cééviyé ikábisi, idokúti ikádala Lume, cánfána Anéhó. Tóo, wenbí biyéle ge aña ñba toyúu góója né nblé, a ñéni wéñééwá, sinje-daá, belé ñéni wéñééwá bafunmám góója.